

TIPS INFÖR KÄRLEK & ANARKI

# Från bosnisk massaker till oortodox familjedrama

I dag inleds Finlands största filmfestival Kärlek & anarki. HBL:s filmkritiker Sara Ehnholm Hielm och Martina Moliis-Mellberg lyfter fram tio pärlor bland de filmer som visas under den elva dagar långa festivalen.

Filmfestivalen Kärlek & anarki arrangeras i år för 34:e gången, från torsdagen den 16 september till söndagen den 26 september. Under elva dagar visas totalt 130 långfilmer och 149 kortfilmer, eller sammanlagt 600 föreställningar på biografer i Helsingfors. Av årets filmer har 129 regisserats av kvinnor eller icke-binära personer. Här följer HBL:s filmkritikers tips inför festivalen.

SARA EHNHOLM HIELM

**1. Quo vadis, Aida? (Österrike) 101 min. F16**

Ända sedan jag såg *Jasmila Žbanics* film i Venedig i fjol har jag velat basunera ut: se den. Aida är tolk på FN i Srebrenica i Bosnien 1995. Före någon annan inser hon vad serberna planerar, och som en Medea är hon beredd att göra precis vad som helst för att rädda sina söner och sin man. Under massakern dödades 8000 bosniaker av bosniska serber. Spännande så hjärtat bultar och ögonen tåras men Žbanics kamera betraktar varje människa med nyfikenhet.

**2. Dear Comrades! (Ryssland) 121 min. F12**

*Dear Comrades!* av Andrej Kontjalovskij är en obduktion av verkliga händelser i Novochoerkassk 1962 när obehäpnade arbetare blev nerskjutna på order av kommunistpartiet, offren nergrävda i andras gravar och hela incidenten tystad fram till nittioalet. Ner till minsta absurda detalj som att blodet kokade fast i asfalten på torget så att asfalten genast lades om, skildrar Kontjalovskij hur föräldragenerationens tillit till kommunismen blev sviken. Filmad i svartvitt med stänk av Tjechov i manuset. En fascinerande motstri-

dig antihjältinna får den uttryckslösa humorn och fasan i sveket att skära djupare.

**3. The most beautiful boy in the world (Sverige) 93 min. F16**

*The most beautiful boy in the world* är en dokumentär om Björn André- sen, den sköra femtonåringen som blev handplockad av den italienska mästaregissören Luchino Visconti för *Döden i Venedig* (1971), efter att han i flera år sökt roller i Ryssland, Polen och Finland. Av regissören fick Björn fyra instruktioner – gå, stanna, vänd dig om, le – men stod sedan under kontrakt i tre år och blev bland annat den första pojkidolen i Japan, där hans sorgsna ansikte präglade en hel generation mangafilmer. Märkt av sitt livs många tragedier och dold av ansiktsbehandling, går André sen som en blandning av Knausgård och Saruman i filmens sublima final längs Lido, parallellklippt med *Döden i Venedigs* pojke, fångad "at the moment when they are at their most beautiful". Bedöm själv, festivalen visar även Viscontis film.

**4. Ninjababy (Norge) 103 min. F12**

*Ninjababy* är en ljuvlig norsk komedi om 23-åriga Rakel (Kristine Kujath Thorp) som vill bli astronaut. Ölsmakare. Globetrotter. Skogsvaktare. Serietecknare. Det hon inte vill är att upptäcka att hon är gravid i sjätte månaden, kanske med Pick-Jesus. Snart börjar fostret Ninjababy dyka upp överallt. Inga Sætre har tillsammans med regissören Yngvild Sve Flikke bearbetat sitt seriealbum *Fallteknikk* till en förbluffande självklar estetik där Sætres tecknade effekter bara förstärker känslan av att befinna sig inne i Rakels huvud

och om att vara en tecknande människa som lever med pennen i hand – med stort hjärta, drastisk humor och förtvivlat mod.

**5. Souad (Egypten) 102 min. F12**

*Souad* av Ayten Amin är en egyptisk samtidsfilm berättad ur tre människors perspektiv: nittonåriga Souad, hennes trettonåriga syster Rabab och Ahmed som hon blivit förtjust i på nätet men aldrig har träffat. Som vilka tonårsflickor som helst i världen tar Souad och hennes väninnor selfies, chattar och visar upp verkligheten som de önskar att den skulle vara – men för flickor är den strängt kontrollerad, traditionellt religiös och patriarkal. En livsnära film komponerad kring ett tomrum. Afrikansk film är ett av festivalens teman i år.

MARTINA MOLIIS-MELLBERG

**6. Madeline's Madeline (USA) 94 min. F16**

Josephine Deckers experimentella drama använder sig av ett radikalt bildspråk, improvisation och surrealism för att utforska gränserna mellan konst och exploatering. I centrum finns tonårsflickan Madeline (en lysande Helena Howard), fångad mellan en teaterlärare (Molly Parker), som inte drar sig för att använda Madelines personliga trauman för föreställningen de jobbar med, och en mamma (Miranda July) som likaledes kväver och manipulerar på sitt sätt. Oerhört välspelat, egensinnigt, obekvämt och intressant.

**7. Apples (Grekland) 91 min. F12**

I en tidlös grekisk stad där minnesförlust blivit den nya folksjukdomen vaknar en ensam och tystlåten

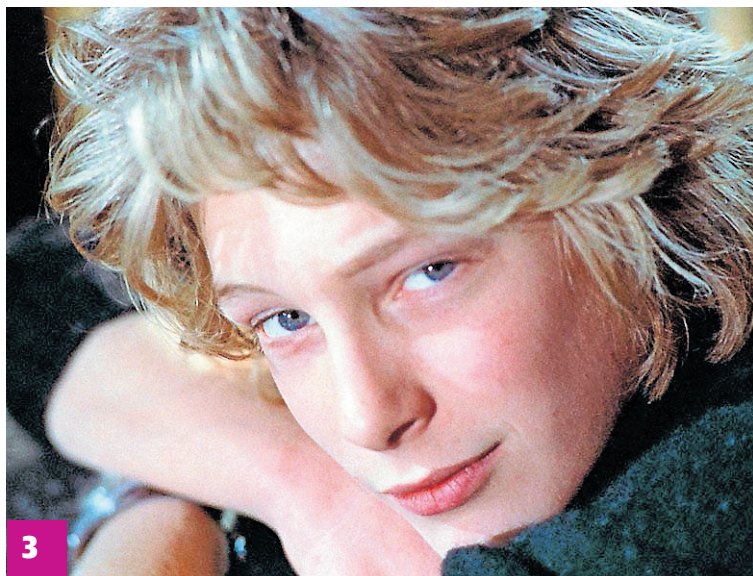
FOTO: PRESSBILDER



1



2



3